

Udtalelser, der vare fremkomne, som endogsaa undertiden gik ud paa, at man ventede en Udvidelse, eller indeholdt Spørgsmaal om, hvorfor ikke den og den Bank var tagen med ind under Garantien — man spurgte saaledes, hvorfor Laanekassen ikke var tagen med ind under Garantien. Altsaa, Ministeren maatte gaa ud fra, at han handlede i Rigsdagens Aand, naar han udvidede Garantien. At han ikke straks foreslog Laanekassen medtagen under Garantien, skyldtes den Omstændighed, at man den Gang havde foretaget sagkyndig Undersøgelse af Laanekassens Stilling og mente, den var solvent, og at den kunde hjælpes med en mindre indgribende Foranstaltning end Garanti, nemlig ved den Fremgangsmaade, som er antydet af den ærede foregaaende Taler, at man skaffede den et Laan, og det var netop for at undgaa en mere indgribende Foranstaltning, at man undlod straks at tage den med ind under Garantien. — Og nu de jyske Banker. Ja, den 15. Februar vedtog man Garantiloven, og allerede den 18. kom der Meddelelse fra Nibe og den 19. fra Løgstør, at nu var det galt fat med disse Banker, der var Run, Panik og alle mulige Ulykker. 4 Dage efter — var det vist — kom der Meddelelse fra Fredericia, at nu var det galt med Banken og til Dels med Sparekassen der, og foruden dette svirrede der Rygter om, at den og den Bank i Jylland stod paa svage Fødder. Under disse Omstændigheder sagde den daværende Finansminister: Staten har hjulpet de københavnske Banker ved en Garanti, der er nu Tilløb til 4 jyske Banker, og man frygter for en 4—5 andre, jeg kan ikke forsvare, naar Staten har hjulpet København, at lade Jylland ligge forsvarsløst. Jeg tror, han havde Ret heri, og jeg tror, at han vilde have mødt Bebrejdelse, hvis han havde ladet de jyske Banker falde, den ene efter den anden, efter at han havde skaffet Garanti for de københavnske. Men, siger det ærede Medlem (P. G. C. Jensen), der havde Ordet før: hvorfor fremkom han ikke med et Lovforslag, Rigsdagen var jo inde. Ja, her maa de Herrer erindre den Maade, hvorpaa det hele kom. Det var den 15. Februar, at Lovforslaget om Garantien vedtoges, allerede den 24. Februar blev der givet Garanti for Nibe og Løgstør, den 28. Februar for Fredericia, den 3. Marts for Laanekassen, den 28. Marts kom det 4de — om jeg saa maa sige — Provisorium, som det ærede Medlem udtrykte sig, nemlig Garantien for Laanet i

England. Jeg synes, det maa indrømmes, at det ikke gik an, saaledes i Løbet af 14 Dage at komme med 4 Garantilove. Kunde der tænkes noget, der mere svækkede Roen og Tilliden, end om man hvert Øjeblik var kommen med Lovforslag om en Garanti saa for den Bank og saa for den og saa en Garanti for Laanet i England? Jeg tror, at intet mere end dette vilde have svækket Tilliden og mere vilde have bragt Uro. Finansministeren maatte ganske naturligt vente, indtil den første Storm var ovre, indtil han havde opsamlet de Ulykker, der vare til Stede, og saa komme med et samlet Lovforslag noget derefter, altsaa ind i April, men saa døde Lassen. Jeg kan ikke indse, at der i nogen Henseende kan rettes nogen Bebrejdelse mod den Maade, han anvendte, mod den Fremgangsmaade, som her blev benyttet. Jeg er vedvarende af den Mening, at Finansminister Lassen fortjener den Tak, som allerede den Gang, tidligere, blev rettet til ham.

Saa er der det Spørgsmaal, som ogsaa i Dag er blevet berørt: har denne Garanti gjort nogen Gavn? Ja, selvfølgelig, der er jo mange enkelte, der have haft Gavn af den, alle de, som fik deres Penge og ellers ikke vilde have faaet dem, og der er en Mængde Institutioner og Selskaber, som ere blevne støttede. Men det er dog den mindste Del af den Gavn, som Garantien har gjort. Vi stod foran en Katastrofe, en finansiel Katastrofe saa stor, som man sikkert ikke har haft nogen i 100 Aar her i Landet. Den var i sine Grundtræk af en lignende Art som Krisen i 1857, men trueede med at blive langt voldsommere, langt mere udstrakt, fordi nu vare Forretningsmændene knyttede sammen ved Kreditgivning i langt højere Grad end den Gang. De havde jo den Gang kun en eneste Bank, som diskonterede to Gange om Ugen. Den Nytte, som Garantien gjorde, var, at den forhindrede et Sammenbrud, et Krak, og forhindrede, at ikke alene det usunde, men ogsaa det sunde Forretningsliv skulde blive revet med i Faldet. Og den har gjort den Nytte, at hele vort økonomiske Apparat nu er blevet bevaret, at det staa rede til, naar der atter kommer opadgaaende Konjunkturer, at tage fat og at udrette noget. Jeg tror, den Nytte er saa stor, at den fuldt vel opvejer de Ofre, som ere gjorte fra Statens Side. — Man har sagt, at det er Bankerne, som have høstet den største Fordel af Garantien, at de have benyttet sig af Situationen til at mele deres egen Kage. Naturligvis have de fem Hovedbanker haft